

Az előfizetés ára
 1863. januártól egész évre . 8 frt.
 fél évre . . . 4 frt.
 „ „ negyed évre . 2 frt.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A hirdetések ára :

Négy hasábos petit sor
 1-szer 6 kr.
 2-szer 5 kr.
 3-szor 4 kr.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
 Nyilttérben egy sor 10 kr.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B. és társánál**, **Bóhm M.** könyvkötőnél Király-utca.

Pécs, 1863 január 2-án.

Az új év beköszöntött. Új fejezetet végzett, új fejezetet kezd köz- és magán életünk. Új és jobb fejezetet, ha képesek leszünk megérteni helyzetünket, ha el nem zárkozva azon sürgető követelmények elől, melyeket velünk szemben a kor felállít, nem engedjük magunkat a világ folyása által eltiportatni, hanem inkább azzal együtt haladunk. Koiunk követelménye pedig a munka. Sajnos, hogy sokan nem tudják, vagy nem akarják a kornak e nagy követelését megérteni. Hányan vannak, kik vagy éppen nem, vagy legalább nem annyit és nem úgy dolgoznak, mint azt korunk megkövetelné? Hányan vannak, kik a munkában nem üdvöt és a boldogulásnak biztos eszközét, hanem csak egy elkerülhetlen rosszat tekintenek.

Ha pedig bajaink súlyosak és számosak, annak egyik fő oka abban keresendő, hogy a modern munkának természetét sokan félre ismerik s balvéleményeket táplálnak a társadalom sok tiüsménye iránt, mely tulajdonképp nem egyéb, mint a modern munkának szükséges következménye.

Naponkint láthatunk olyanokat, kik csak kényszerből dolgoznak, s mert az ilyen munkának nem lehet bő eredménye, panaszkodnak a világ gonosz folyása ellen. Ezek

nem ismerik a munka természetét, mely nem szükséges rossz, hanem az ember egyik rendeltetése. Erőfeszítés az élet, a tétlenség; halál. Mióta ember van, munkának is kell lenni, s igaztalanság a miatt panaszkodni, hogy korunk az embert agyon dolgoztatja, mert ha több is ma a munka, mint valamikor, ez haladásunknak szükségképeni következménye. Legrégibb időben az ember csak azért fáradt, hogy éljen, később már azért is, hogy kellemesen éljen. Eleinte elégedett volt, ha csak annyit szerezhetett, mi nélkül el nem lehetett; idővel azonban igényei felszaporodtak, szaporodott a munka; mai nap pedig már, midőn a legszegényebb ember is jobban él, mint hajdan fejedelmek éltek, munka és tevékenység elérte legnagyobb fokozatát, szervezkedik, megszokik, s egyik nemzedék örökség gyanánt szállítja a másikra munkájának felhalmozott, de el nem fogyasztott gyümölcseit.

A multhoz viszonyítva mégis, nehez munkáról nem panaszkodhatunk, mert a modern munka hasonlíthatatlanul könnyebb, mint a régi volt. A munka: győzelem a környező természet fölött, e győzelem pedig csak hosszú, évezredekre terjedő keserves küzdelem után jutott el mostani teljességéhez. Az ember hajdan állat

módjára dolgozott, testének minden erejével. Nincs messze az a mult, midőn még az ember karjai emelték az emberi szükségleteknek minden terhét s erőlködtek a megszokadásig. Kevés, tökéletlen és elégtelen volt a munka-eszköz, s alig sejtette valaki a természetben lappangó roppant erőt és hatalmat, mely a világ teremtése óta létezett az emberek felségelésére. A tudomány előállott, a természet erői békóikból kiszabadították, és tétlenségükből kiragadva, az emberi értelem megfékezte őket és saját szolgálatára rendelte. Az emberi kéz a legnehezebb, legkínosabb munkáktól szabadulva gyöngédebb, szelidebb működéshez foghatott, a tevékenység előtt pedig új és szebb tér nyílt: észszel irányozni, rendezni és vezetni az erőket. E látvány egyike a legvigasztalóbbaknak, melyeket ember valaha láthatott.

De mi is azon munka voltaképp, melyet korunk követel? Azt gondolják sokan, hogy a munka testi fáradság, s minél többet izzad valaki, annál többet dolgozik. Mások meglenézik a kézi munkát, mint valami alacsony s urhoz nem méltó foglalkozást. Mennyi tévedés! Mintha az emberiség kifáradva az egykori vallási villongásokban, most új irányban, ujult elkeseredéssel fogna heresiák és secták alkotásához! Munkásboldogító apostolokban legalább nincs hiány.

A „Pécs” tárczája.

Egy emigrans naplójából.

Viddin, szeptember 9. 1849. A posta több levelet hozott; Stambulból írják, hogy az orosz és osztrák erősen követeli a magyar és lengyel menekvők kiadatását, de a szultán határozottan megtagadta; miniszterei és főpapjai istápolják, de a diván több tagja rosszalja, mindent elkövetnek, hogy szándékában megingassák. Ugy látszik, az egész ellenzéknek éle a miniszterium ellen ezélez, ezt akarják elintrigázni avval, hogy ilyen inpopuláris tette kényszerítik. Az európai diplomácia mélyen hallgat; eddig még csak egy hang sem hallatszik körükből mellettünk. Mi lesz ennek a vége, senki sem tudja. Annyi bizonyos, hogy egyelőre el nem bocsátanak. Hírlik, hogy Candia szigetén fognak elzárni bennünket.

Szeptember 10—18-ig. Aggódva járunk, kelünk, várjuk sorsunk eldöntését. A menekvők megbizásából Kossuth, Batthyány Kázmér és Perczel Mór teszik meg a netalán szükséges lépéseket ügyünkben. Memorandumot intéztek a szultánhoz és az európai diplomácia tagjaihoz, kérvén, ne engedjék el és emberi törvényeknek ilyen megsértését; egyuttal ünnepeleket tiltakoznak minden erőszak ellen.

Az itteni török lakosság között igen nagy az ingerültség. Erősen biztatnak, hogy

a szultán nem fog tágitani, mert tudja, hogy népe vele van, mely utolsó csepp vérének inkább feláldozná, hogysem türeje azt a gyalázatot, mely a hatalmas Padischeah és a nemzetet érné, ha a korán legszentebb parancsát megszegné és a nála oltalmat keresőket hóhéraimnak kiadná. A város legelőkelőbb vénjei sorra járnak hozzánk, fogadják, hogy bármit határoznak Stambulban, ök megmenekül; elrejtenek bennünket, ha kell akár háremjeikben, míg bizton megszökhetünk.

Szeptember 19. A városban jártamban megszólít egy poros, kopott ruhájú, hátán butyorthordó ember, alig ismertem benne Jablonczaira, Radies hajdani titoknokára és a „Világ” pesovics lap egykori ideiglenes szerkesztőjére. Stambulból éppen most érkezett, hová a magyar kormány még julius elején küldötte volt pénzzel; gyalog tévé meg e nagy utat, midőn Stambulból elindult, még híre sem volt a mi jöttünknek. Véghetetlen fájdalom meglepetéssel hallgatta a gyászos véget, melyet még csak nem is sejtett.

Délfelé megjött a stambuli posta. Nem-sokára Kossuth magához kéretett bennünket. Közlé grf. Andrássy Gyulának ép most érkezett levelét, mely így szól:

Kossuth Lajos urnak Viddinben.

Tisztelt barátom!

Utolsó levelem óta, melyet egy Kotsyelszki nevezetű lengyel ur által küldöttem, a porta nézetei, sajnos, ismét változtak. Ne-

hány óra mulva maga a Nagyvezér által fogom tudni, mit lehet a ma és holnap tartandó minisiteri tanácsüléstől várni, addig pedig megírom a mult levelem elindulta óta történeteket.

Mint előbbi levelemből tudod, a czár Rádzivil herceget küldte ide saját kezű levelével. Ezen levélben a magyarországi háboru bevégeztéről tudósítván, tiz lengyel kiadatását követeli. A levél hangja fenyegető, sértő; többek közt kinyilatkoztatja: hogy egyetlenegy egyének elszökését vagy elszöktetését Vid-dinből, kénytelen volna Casus belli-nek tekinteni. A magyarokra nézve azt tanácsolja, hogy az ő szövetségésének Ausztriának adassanak ki. A küldött ötven ezer orosz jöveteléről beszélt az aldu-nai tartományokba. A szultán felelete, mint minap jelentem, jó volt, mindenki jót várt tőle, hogy a tanácsüléshez utasította a dolgot, igen természetesen látszott; így álltak a dolgok, midőn 8-án a nagy tanács elébe került az ügy. A tanácskozás igen heves volt, majdnem kézre került a dolog úgy, hogy a Nagyvezér kénytelen volt feloslatni. A tanács többsége a kiadás mellett nyilatkozott; a miniszterium többsége ellene. Törökországban minden a hivatal megtartása körül forog, ugy látszik tehát, hogy a Reschid-ministerium ellenségei kiadásra akarják kényszeríteni a miniszteriumot, hogy ezáltal meg alázzák és lehetetlenné tegyék. A miniszte-

Testi és szellemi munka a Teremtő által lettek elválaszthatlanul összekötve, s amit Isten összekötött, azt ember el ne választja. Mióta ember és munka létezik, együtt dolgozik ész és kéz, és pedig úgy, hogy parancsol az ész, engedelmeskedik a kéz. Minden nép munkaviszonyai mindig a nép kulturájának és értelmiségének fokától függtek. A legrégebbi kézművek idomtalank, durvák, mint a kor, melyben készültek; a munkában eleinte az izomerő a tulnyomó, aztán az ügyesség; ha aztán a nép művelődik: tökéletesednek a kézművek, mindig nagyobb arányokban hatol a munkába az értelmiség, a munka kivitele pedig mindig több és több gondolkodást, tudást és elméséget követel. Mai nap minden munka szellemi vállalkozás, melynek kivitelére a test csak eszközül szolgál. Korunk olyan munkát követel, melyen első sorban szellemünk dolgozik. Ez oknál fogva mindnyájan, kik munkások vagyunk, egyenlő tiszteletre és megbecsülésre tarthatunk számot. Egyik munka oly tiszteletet érdemel, mint a másik, s nem az a fő: ki mit dolgozik, hanem hogyan dolgozik.

Dolgozni pedig kell mindnyájunknak annyival is inkább, mert a munka utjába olyan akadályok, mint hajdan, nem gürdülnek.

Hajdan a nyers erők és ravaszság uralkodott a munka felett. A gyenge görnyedezett az erős és vakmerő igája alatt; a munka gyümölcsei nem a szolgálat arányában oszlottak meg. Majd népek szolgálták más népeknek, majd egyes osztályok nyomták el a többit, és a munkátlanságot szokás, törvény és privilegiumok védték. A munkást súlyos és ravaszul kigondolt adók terhelték, az akkori idő körülményeinek és értelmi állapotának megfelelőleg. Hosszu és zavarteljes idők kellett átüzdeni, míg a munka némi garanciákat, s kielégítő biztonságot nyerhetett. A szolgátság bilincsei nehezen ugyan, de tágtáltak s helyökbe a

monopolium lépett, mely távol volt ugyan a kivánt munkaszabadságtól, de még is nagy nyereség a multakhoz képest. A társadalom minden részében visszaélések foglalták el a természetes jogok elől a tért, s a köztevékenység elé az előjog és tilalom akadályait vetették. Némely munka a végletekig megtakálattott, más munka néhány privilegizáltra szorítottott, más meg végkép eltiltattott. Az állam gonosz mostoha módjára, különbséget tett gyermekei között: egyiktől elvette a legszükségesebbet, a másikat feleslegessékel halmozta el és még dicsőséggel is övezte az igaztalan osztozkodást. Századunknak jutott a magasztos feladat, hogy e kiáltó igaztalanságoknak véget vessen. Az embernek különféle mértékkel való mérése megszűnt, s mindnyájan magunk vagyunk urai sorsunknak. Egy pályára sincs előtünk feltétlenül elzárva, csak szerezzük meg hozzá a képességeket.

Mostantól kezdve a kor természet szerű mozgalma: hogy a tevékenyebb osztályok tulsúlyra jusanak a tétlenek fölött.

Korunk nem csak munkát kíván az embertől, hanem a munka, melyet megkövetel, nagyban különbözik a hajdankor munkájától.

Értsük meg ezt jól, értsük meg velünk gyermekeinkkel s minden hozzánk tartozóval, és ha nem duzzogva, másokra irigykedve, hanem bajaink forrását önhibánkban keresve, kezdünk új és jobb munkához, az új év is nemcsak új, hanem jobb fejezet is leend köz- és magánéletünkben egyaránt.

A közbüntetések kiadása monarchiánk és Olaszország között, — mint Bécsből jelentik, — a főállító nemzetközi szerződés megtoldása által, új szabályozásnak néz elé. Monarchiánk külügyminisztere ez irányban a kezdeményező lépést Rómában még december elején megtette volt. Az olasz kormány már tudatta is római nagykövetségünkkel,

hogy egy alkalmas pótezikkel új szerződést kötni hajlandó. Bécsben a vett hirre haladéktalanul megtették a szükséges lépéseket, s úgy az osztrák, mint a magyar kormány részéről a pótezikkel még január hónapban a parlament elé bocsátják. A pótezikkel első gyakorlati eredménye az akar lenni, hogy Oberdank társait az olasz kormány az új szerződés érvényre emelkedését követő napon, kiadja az osztrák hatóságoknak.

Közbiztonsági állapotunk a lehető legnyomorúságosabb. A hivatalos adatok, a magánértesülések szomorúan bizonyítják, hogy ha ezen a bajon — főleg a vagyoni biztonságot állandóan fenyegető veszélyen valami módon hamarjában, hathatós eszközökkel nem segítünk, akkor igazán elmondhatjuk, a nélkül, hogy e miatt bárki is túlzással vádolhatna, hogy e tekintetben boszniai állapotok mélységére süllyedtünk.

Iszonyú közbiztonsági helyzet az, mikor egy hónapban 45 betörésről kénytelen a közigazgatási bizottság tudomást venni. Mikor a város szívében, a legelőkelőbb utcáinkban éjszakáról éjszakára betörések történnek; és történnek oly kivitellel, a mely következtetni enged arra, hogy a betörő tolvajok egész kényelemben érzik magukat, a mely még azt is megengedi, hogy bizonyos udvariasságot fejthetnek ki a háziasszony virágkedvelő érzelmei irányában.

Hogy fogalmunk legyen a közbiztonság megrendülésének iszonyu mérvéről, legyen elég köztudomásra hoznunk azt, hogy számos családtól értesítést vettünk aziránt, miszerint családtagok személyi és vagyoni biztonságuk czéljából, — otthon a családi tűzhelynél öröset szerveznit voltak kénytelenek úgy, hogy éjfélig a családtagok egyike, éjfélt után pedig a másika teljesíti a rendőri feladatát.

Ez már horribilis állapot. Egy 3000 lakossal bíró, a közjog nyújtotta összes feltételekkel felruházott városban, bezárt ablakok és becsukottajtók mögött, a betörő tolvajok ellen családi rendőrséget kell szervezni!

Hogy ezek a viszonyok így nem maradhatnak, abban úgy hisszük, minden józan eszű ember egyetért velünk.

Mi tehát a teendő? Megmondjuk, vagy legalább utakat jelölünk meg, a melyeket követve, ha nem is teljesen és egyszerre

rium minden áron ki akarná kerülni a kiadást, azonban erejében nem bízik. Ennél fogva 9-én vélem és Czajkával a dolgok állását tudatván, azt izente nekünk, hogy valószínűleg csak egy mód vagyon a Vidinben lévőket megmenteni, ez az: hogy a török vallásra térjenek át; ezáltal minden üldözéstől mentek leendnek, néhány hónap mulva pedig tovább utazhatnak. Czajka és én, nehogy ezt lelkiismeretük megnyugtatóra hssználhassák a törökök, kijelentettük, hogy ez lehetetlen, hogy ez a török becsületét meg nem mentené; ezzel mintegy megelőgedni látszottak. Tegnap este azonban ismét izentek, hogy komolyan gondolkodjunk róla, mert más mód a megmentésre nehezen marad.

En a törökök ígéretet nem tettem s tenni tanácsosnak sem láttam; annyit ígertem mindössze, hogy tudatni fogom a dolgok állását és a javasolt módot; el fogom fogadtatni, arról nem felelhetek, ajánlani részemről sem ígérhetvén. En tehát tanácsot e tekintetben nem adhatok; legjobban lehet képes mindenki magáról határozni, azonban megemlítem ezen lépés valószínű következményeit. En részemről hiszem, hogy, ha a porta egyszerűen megtagadná a császár kívánatát, minden fenyegetése mellett sem merne semmit sem tenni, hanem megelőgedné a felelettel. Ha a porta azt mondja, hogy muzulmán vallásra térvén át, ki nem adhatja az illetőket; a tiszteket seregébe

veszi, mint azt a hadügyminiszter megígérte; úgy majdnem bizonyos a háború, és a magyar háború Törökországban fog folytatattni. A törökök azt nem látják általában, de a miniszterium átlátja s nem igen irtózik tőle, különösen a szultánnak két sógora. A mi a szempontot illeti, a miből az európai népek a magyar és lengyel menekvők ezen tettét tekintenek, azt hiszem, hogy ezt gyávaságnak senki sem vehetné, hanem mintegy oly kijelentésnek, mely által az európai kabinetek eljárását roszallaná, és a magyar ügyet a török birodalom ügyéhez kapcsolná.

Gondolt meg mindezt és, kérlek, közöld a többiekkel is.

Épen most kaptam újabb felszólítást a miniszteriumtól; egy gőzhajót küldenek, mely Czajka és az én leveletem viszi. Miket mondtak a miniszterium néhány tagjai, Czajka leveléből fogjátok láthatni, melyet Bistyanovszkihoz intéztek; röviden ennyit. A felelet még nem bizonyos, de valószínűleg a kiadás leend; ámbár a francia és angol követek engem és Czajkát tegnap még jó reménységgel biztattak. A török miniszterium tudomása szerint a te, Batthyány, Mézáros és Perczel személyét kívánják különösen. A porta azt tanácsolja, hogy a török vallást vegyétek fel. A ki nyilatkozik ez értelemben, azonnal azon gőzhajóval, mely ezen leveletem hozandja, ide fog hozatni;

biztosítatik neki, hogyha akar, azonnal török útlevélet kap s tovább mehet; a ki meg akar maradni és katoná, azon hivatalban fog a seregbe belépni, melyben a magyar seregben volt; a ezivilisták pedig mindennel el fognak láttatni. Ezen ígéreteket a szultán secretáriusa, a — nagyvezér, Mehemet Ali basa, a szultán sógora tudják és megerősítették. Ez tehát háború; úgy látszik, a szultán el van rá határozva. Gondold meg a dolgot és határozzatok.

Tudom, nem fogod érteni: miért nem tagadják meg a kiadást, ha a háborútól nem félnek? én sem vagyok képes érteni, de úgy van, ebben biztatsz. En azt hiszem, hogy a gondviselés ujja ezen utat mutatja. Azt tanácslom, értekezni előbb a főbökkel és azután a többiekkel; az ígéret és felszólítás mindenkit illet. Bizonyosan tudom, hogy a szultán igen szeretné. Határozatok, de tartsátok meg életeteket a hazának, erősen hiszem, hogy nem sokára szükségé leend rátok.

Mehemet Ali és a miniszterium többi tagjai, Ali basát kivéve, azt mondják, hogy sem a magyar, sem a török a nyugoti hatalmasságtól semmit sem várhat, egyesülni kell; a mi most történt, annak következménye, hogy eddig nem egyesültek. Ezt azért, hogy érthessz szándékukat. En azt hiszem, hogy ez az utolsó alkalom, hazánkért valamit tenni;

kiirtani, de legalább enyhíteni sikerül a bajt.

Rendkívüli baj, rendkívüli orvoslást igényel.

Mintán tény az, hogy a rendőrség jelenleg akár szervezeténél, akár elégtelen voltánál fogva feladatát, — nagyon jól tudjuk, — legjobb akarata mellett sem teljesítheti, ezen szempontból a rendőrséget tágasabb hatáskörrel felruházni, és hathatósabb eszközöket rendelkezésére bocsátani — habár tetemes anyagi áldozatokkal lesz is ez összekötve, — a törvényhatóságnak elmaradhatlan kötelessége. Ezt vagy a tanács, vagy, ha másként nem lehet, rendkívüli közgyűlés egybehívása és annak intézkedése után és pedig haladéktalanul meg kell tenni.

Hallottunk még egy módot, mely azonban sokkal kényesebb, hogy sem oly feltétlenül, mint az elsőt ajánlani lehetne. Ez pedig a polgárok közvetlen segélyének igénybevétele. — Csakhogy ez még ily rendkívüli körülmények között is már az utolsó. Ezt a polgároktól kívánni, kik a közbiztonsági célokhoz tetemes adóval ugys járulnak, csak a legvégső esetben szabad.

Azonkívül a polgárságnak a rendőrtendőkhöz való bevonása, rendőrségünk tekintélyének rovására esnék, a mit pedig megengednünk nem szabad; sőt ellenkezőleg a rendőrség tekintélyét féltékenyen őrizniünk kell, mert csak tekintélyes és eljárásában a polgárok erkölcsi támogatásával kísért rendőrség képes feladatának kellőleg eleget tenni. Tehát a rendőrséget kell rendkívüli eszközök által képessé tennünk, hogy e rendkívüli bajnak is ura lehessen.

Azok tehát, kiket illet, vegyék sürgősen fontolóra ezen jóindulatu figyelemzetésünket, tegyenek, intézkedjenek minél előbb, minél hathatósabban. A rendszerető polgárok támogatása és köszönete kísérsni fogja ezélszerű intézkedéseiket.

Politika.

A karácsonyi hét folyamában Ausztria és vele a Lajthán tül örökös tartományok nagyobb része, család ünnepet ültek. A Habsburg dynastia ezen tartományok feletti hat százados uralmát ünnepelték meg. Az ünnepély lefolyása december 27-kére

esett, mely napon 1282-ben Habsburg Rudolf, az akkori római birodalmi császár, az osztrák hercegséget fiának, Albertnek, örökös hűbérül adományozta.

Ezen osztrák ünnepély bennünket magyaroakat kettős szempontból érint közelebből. Először, mert az 1282-ki adományozás és ennek hatszázados megünneplése a magyar nemzet harszi vitézségének köszönhető. Ez adományozás ugyanis csak következménye azon nagy fontosságú győzelemnek, melyet 1278. augusztus 26-kán Habsburg Rudolf és Kun László, az akkori sláv birodalom büszke királya, a cseh Ottokár felett Marchfelden, Bécs közelében kivívtak. E csatát a magyar hadsereg döntötte el; e csata alapította meg a Habsburgok uralmát. És így tulajdonkép nem az adományozás, de a győzelem napját és ezzel együtt a magyar fegyver dicsőségét kellett volna megünnepelni. A történelem logikája legalább így kívánta volna.

A másik szempont az, hogy az osztrák tartományok ez örömmünnepe áthat a magyar állam területére is.

A magyar állam lételemei között a legfontosabbak egyikét az uralkodó dynastia állandósága és a történelem logikájából leont azon kétségtelen tény képezi, hogy a dynastia a magyar államra, a magyar állam pedig, az azt körülvevő ezer ellenségé tényező között az uralkodó dynastiára van utalva. És ha az 1867-ki kiegyezésnek egyéb érdeme nem is volna, mint az, hogy a nemzet és az uralkodó ház közötti ezen szükségyszerű viszonyt a tisztá és kölcsönös felismerés tudatára emelte, elegendő, hogy a magyar állam történetében egyik államalapító sarkpontnak tekintessék.

Külpolitikánk szempontjából figyelemre méltó eseményt képeztek és képeznek — a triesti bomba merénylő és szökött katoná Oberdank kivégeztetése miatt, Olaszország nagyobb városaiban — sőt magában Rómában is rendezett és az Osztrák-Magyar monarchia ellen irányuló tüntetések.

Ha ezen tüntetések a komoly és higgadt olasz társadalomból indulának ki, akkor ez veszélyes jelenség volna a monarchiánk és Olaszország között hivatalosan hangsúlyozott barátságos (?) viszony természetére nézve.

Azonban alaposan hihetjük, hogy a józan elemeknek ama tüntetésekhez semmi

köze. Mert lehetlenség elhinni azt, hogy a komoly társadalom helyeselné egy oly elvetemedett embernek tettét, ki kész volt száz és száz ártatlan ember életét megsemmisítésnek kitenni, és még hozzá gyáván, oly eszköz (bomba vetés) alkalmazása által, melynél az ő élete veszélyben sem forgott, — csak azért, hogy fanatikus dühét az állam közjogi intézményei ellen kifejezze.

Hajlandók vagyunk tehát az olaszországi komoly sajtó nyomán elhinni azt, hogy e tüntetések rendezői a socialisták, communisták, republicanusok és irredentisták azon alávaló existenciából sorakoznak, kik mind az állami intézmény, állami rend- és állami tekintélynek ellenségei, és kik minden alkalmat felhasználnak arra, hogy az állam és társadalom szent és nélkülözhetlen érdekei elleni fanatikus gyűlöletüknek, romboló, pusztító és tekintélyt nem ismerő tetekben adjanak kifejezést.

Ezen véleményünkben megerősít Olaszország kormányának azon készséges és megnyugtató felvilágosítása is, melyet külügyi kormányunknak ama csöselék tüntetési tekintetében — ismétlenül is nyújtott.

Hirek.

Mai számunk tárczája: „Egy emigrans naplójából“, felhívjuk olvasóink kiváló figyelmét. Mult számunkban jeleztük e közleményt, melyet közéletünk egyik ki-magasló, nagynevű alakja volt szives lapunknak juttatni. Egy darabka önéletírás is foglaltatik a töredékben, mely a köztisztelget csak fokozhatja írójá iránt.

Uj évi üdvözlét megváltása ezimén, mint a kibocsátott nyugtából kitűnik, a pécsi szegények részére 497 frt 10 kr. gyűlt össze. Ez alkalomból a fenti összegben kívül, melyhez megyés püspökünk 6 exciaja 100 frrtal járult, Kovács Zsigmond veszprémi püspök 6 nagyméltósága a pécsi szegények részére 100 frrtot küldött. A szerkesztőségünk-höz beküldött iven Blum Gyula ur 5 frrtot, Fekete Mihály ur 1 frrt adakoztak a szegényeknek.

Uj évi tisztelgések. Pécsváros hatósága Dr. Dulánszky Nándor megyés püspöknek és Perczel Miklós főispánnak a polgármester vezetése mellett testületileg adta át szerenese kívánatait. Így tisztelgett a püspöknel a jogacademia tanárkara is. A

ezt használni kell, másutt nincs reményég.

Isten veled, határozatok személyetek és hazátok javára.

Öszinte tisztelő barátod,
Andrássy Gyula.

Sztambul, szept. 11. 1849.

A levélíró, ugy látszik, elfeledte irás-közben, mit levele elején mond: hogy tanácsot nem akar adni; levele telve argumentummal és suggestióval, mi a renegálásra rábírhata. De hát okoskodásai egy pillanatig sem hagytak tétovázni. Perczel Mór és én legelsőh határozottan kijelentettük, hogy bár mi vár ránk, multunkat ilyen gyávaságot áruló tettel nem fogjuk beszennyezni. Így nyilatkozott Kossuth és Baithyány, kik Perczellel együtt tüstént ünnepélyes tiltakozást küldtek Sztambulba, ezen morális gyilkolást célzó erőszakolás ellen; a nyilatkozatot egyuttal közölték az európai diplomáciával is. Mé-száros és Dembinszki szintén megtagadták az áttérést — de vannak még is sokan, kik renegálni készülnek.

Ugy látszik, gondosabban őriznek; a tábornokok után, ha a házból kimennek, bár illő távolságban, mindig egy-egy török tiszt kullog.

Szeptember 20. Bem, Kmetty, Stein, Balogh János, Nemegyei és még többben áttértek az Izláma. Zia basa igen megörült ennek hallatára; fényes ki-

sérettel látogatta meg Bemét, tétet hajtva esőkolta meg kezét, ajánlotta magát kegyébe, mert szerinte Bem leand a török seregnek egyik leghatalmasabb vezére. A renegátokat török kaszárnyába szállásolják és rangjuk szerint fogják fizetni. Balogh János széles jövedvel, félrevágott fezzel tejen jött hozzánk, tele szép reményekkel, — csak meg ne bánja.

Szeptember 25. Bem erősen korteskedik, hogy minél többen kövessék példáját; eddig közel három százada renegáltak, közöttök sok tiszt, legtöbbször német és zsidó.

A táborban levő menekvők igen sokat tűnék és élkülöznek; az idő esőre változott, a sátorok rozsak; temérdek a beteg, többen elhaltak choleraiban is. A török tisztviselők ellopják az ellátásunkra szánt illetek nagyobb részét. Ugy látszik, a törökök sanyargatás által is iparkodnak proselytákat szerzeni. Sokan szöknek, de rendszeren elfogják és visszahozzák nyomorúságos táborukba; van elég, a ki bármely sorsra haza kívánkozik; az idevaló osztrák consul hathatósan dolgozik erre, agensei háborítlan járnak-kelnek a csapatok között. Nem rég érkezett ide egy csinos barna fiatal ember, valódi nevét senki sem tudja, a törökök Jázmádszinak hívják, mi írót teszen. Eleinte igen liberális volt, de senki sem bizott benne; most azonban nem igen titkolja nemes Naderer professióját. Többeknek

ajánlkozott, hogy innen megszökteti, Halász által Mórnak is, természetesen jó pénzért; most Somssich Janival alku-dozik, ki minden áron el akar innen menekülni.

Életképek Arábiából.

Dr. Loewy Lipóttól.

(Folytatás.)

A sátor-tábor összes lakosai ujjognak az örömtől, a beduinok tevékre ülnek, kurjongatásuk, a dobok, ezintányérok megszerkettetik a levegőt. Ez alatt a vótélyek festői csoportja prűskölő telivérű kanczakon, a lovasias „dserid“ haruzjátékra egybegyűl. Arrah! kurjongatnak a tevéken ülő nők vad elragadtatásban, kised gyermeküket fejeik fölött forgatva; jallah! rajta! neki ered vad, szilaj „jallah“ kiáltással a rohamos versenyfutás, a tüzes nemes vérű ménak a nyulánk, kinyújtott nyakkal, megeresztett kantárral repülnek, mint a forgószél, s a vitéz lovasok a nap tűzfényében villogó lándzsáikat forgatják, vagy puska lövéseik tölti be a léget. A lovasok két pártra oszolva, harszorban fölállanak, nagy tért hagyván maguk között, jobbpuska lándzsa helyett egy jókora vastag tamariskbot, mely a vivó fegyverét képviseli. Az egyik fél a másikhoz kihívókat küld, a vótér közepére nyargalva, az ellenfelet, kívül

pécsi kir. törvényszék elnökének, Ocskay Antal urnak, a törvényszék, járásbíró és ügyészség tisztviselői új év napján, saját kezűleg aláírott üdvözlő díszlapot nyújtottak át.

Előléptetések. Az 52-ik gyalogezredben Ö Felsőge kinevezte: ezredessé: Polka Vincez alezredest; őrnaggyá: Szeitz Jaroszlav századost; főhadnagygyá: Reindl Ede hadnagyot; hadnagygyá: Wriczl Tivadar tiszt-helyetteset; tartalékos hadnagyká pedig: Wohlmut József, Trober Aladár, Novotarszky Miksa, Jobszt Béla és Taizs József egy évi önkénteseket.

Athelyezés. Jelestik Sándor honvédségi dandárnok-ezredes, ki 4 évi itt tartózkodása alatt nyílt, katonás modora által számos tisztelőt és barátot tudott magának megszerezni, Budapestre helyeztetett át, eddigi minőségében.

A „Fünfkirchner Zeitung“ m. év decz. 31-iki számában a helyi hírek közt: „Unser Pech, und unsere Freunde“ czim alatt közrebocsátott védekezésére nem válaszolunk, mert e védekezés önmagát elítéli. Válaszolunk egyedül azon insinuatiónak, mert a védekező minket oly világi-tásban tüntet fel, mintha mi a „F. Z.“ szerkesztőjének, vagy az általa képviselt irány- és törekvéseknek „elleneségei“ volnánk. Erre egyszerű megjegyzésünk csak az, hogy nekünk sem a lap szerkesztőjéhez, sem az általa képviselt irányelvek és törekvések formájához semmi közünk; hanem igen is közünk volt a közmorál megóvása és védelmezése szempontjából oly sajtó-terekkel szemben, melyet megrovás nélkül hagyni nem lehetett.

A „Pécsi Dalárda.“ Némelyek akár könyvelmüségéből, akár roszakaratóból gyanúsító híreket terjesztenek az okokról, melyek miatt a „Pécsi Dalárda“ a hagyományos Sylveszter-estét tegnapielőtt nem tartotta meg. Szükségesnek tartjuk azért, hogy a legközelebbi információk alapján felvilágosítsuk a dalárda barátait megrögzött ellenségeit. A próbák az estélyre már folytak, a műsor végleg meg volt állapítva, a mikor a kijelölt szereplők közül többek betegsége, mások családi gyász, ismét mások elhalasztatlan utazása oly komoly és semmiféle jóakarattal el nem hárítható akadályokat gördítettek az estély elé, hogy december 26-ra a választmányt össze kellett hívni, miszerint a

küzdeni szándékozik, fegyverével megjelöli, ez fegyverét a kihívóra szegezve, azonnal a vívóterre indul. Eleinte csak lassan ügetve lovagolnak, mindig csak a fegyver különféle fogásaival igazgatva a lovat, egyszerre csak futásnak erednek, egymást üzőbe veszik, majd jobbra, majd balra, vagy szélsőzöngébe kanyarodva, a lándzsa hajtás elől igyekeznek kitérni, a lovas majd lova nyakára borul, majd jobb és bal oldalára hanyatlik, majd egészen lecsúg a lóról; egyszerre csak felhasználja az egyik az alkalmat, lándzsáját, azaz botját ellene felé hajtja oly erővel, hogy ha ezt jól találja, kiemeli nyergéből, a ráadás némelykor néhány bordatörés vagy izficzamodás: de a fenyegetett rendszerint igyenesen kitér és a lándzsa elhibázza czélját; ekkor kezdődik aztán a nagy viaskodás; az ellenfél a fegyvertelenre tör, üzőbe veszi, míg ez igyekezik czéltvesztett lándzsáját lova legrohamosabb futásában a földről fölemelni. Az eféle játék nagy ügyességgel jár, mely nagyban fölmúlja a legkiválóbb cirksushősieskedést. A tevők hátán ülő nők és gyermekek a legfeszültebb figyelemmel kísérik a harczjátékok, kiáltásaikkal unszolva, ujjongatásaikkal biztatva a vivő pártfeleket.

Ha a harczjáték véget ért, a lakomához ülnek. A rendesen szűken élő, a koplalást megszokott beduinok most pazar étkek mellett dözölnek. Nyáron sült fiatal dromedárok, rizsszel töltött bárányok egész hal-

viszonyok szerint határozottan a dologban. Még ekkor is mutatkozott volna mód, hogy valamit tenni lehessen: nehány tréfás kettős, négyes stb. jöhetett volna műsorba. De igen helyesen — akként togták fel a dalárda tagjai az ügyet, hogy az estélyt így nem a dalárd a, hanem annak apró töredéke adná. Ezért, és semmi másért, kénytelen volt a dalárda a maga részéről az estélyt elejteni. — Ezekkel kapcsolatban megemlítjük, hogy a dalárda új tagok gyűjtését kezdte meg s működőkül legújabbán beléptek: Angyal Pál kir. alügyész, Blum Gyula kir. mérnök, Cziglányi Béla törvszéki bíró, Szutsits Károly ügyvéd. A „Pécsi Dalárda“ a hazai zenés és énekművészet történetében külön helyet foglal magának, hazafias és nemes feladatot teljesít mindaz, aki e kulturális tényezőzt támogatja, hogy kivívott nevét az ügyszöz méltóan, melyet képvisel, tarthassa fenn.

Sylveszter-estély A „Pécsi Dalárda“ és „Zenegyűlés“ zenekara sylveszter-estélyt tartott a „Hattyu“-ban, 14 számból álló, igen ügyesen megválogatott műsorról, Seidl Károly új karnagy először vezetésével. Közönség nagy számmal jelent meg, a műsor több tételét megismételtette, kiváló tetszésben Schubert dala „A tengeren“, részeseült, Forst ur mesteri előadása a szárnykürtön lelkes tapsokat aratott. A zenekar egyáltalán kitett magáért, teljes szabadsággal dirigálta a karnagyot, kinek első bemutatóját e lap más helyén találják méltatva olvasóink.

A posta köréből. Az egyszerű levelek súlyát újévűl kezdve a magyar és osztrák kormány, 15 grammról 20 grammra emelte fel. A második súlyfokozat azonban, mely 250 grammig terjed, megmaradt s a Németországgal, valamint Boszniával, Hercegovinával és Novibazárral való forgalomban is érvényben maradnak az eddigi szabályzatok.

Öngyilkos nagykövet. Monarchiánk párisi nagykövete Wimpffen gróf, december hó 29-én Párisban saját kezével vetett véget életének. A nagykövet ugyanis reggeli 10 órákor gyermekeivel kocsin sétára indult. Fél tizenkettőkor a gróf megülvén gyermekeit, a Marceau avenue kiszállott a kocsiból és a falhoz támaszkodva, revolverrel jobb halántékán lötte magát. A golyó oly erővel hatolt be, hogy az a bal halántékán

maza tűnik el a koplalók gyomrában; kézről-kézre jár a kanosó vagy széles csésze izletes író s tejjel, és ha felkekedik a jó kedv, ének hangzik, a sivatag búskomor nótája, és fuvolázó vagy a violatéle egyhúros hangszer mellett beduin módra nagyot mulatnak. És ha az est leszál a kopár sivatag messze terjedő tájaira, búbajos varázsszal takarva az egész vidéket, egy regelő a szájhagyományilag fennmaradt sok ezer mese közül elmond egyet a puszták óriásairól, El Antar és El Dahírről, a szabadság hőseiről, vagy a félelmet nem ismerő lovagokról. És ha a másvilág paradicsomának kellemeiről regél, ha a mindenben szükkőködő beduinoknak a túlvilág gyönyöreit s egyes kéjeit a legelénkebb színekben esetei; ekkor a hallgatóság ábrándozásba merül, minden kedélyre a „ragh“ száll, minden szív az öröm és kényes, hangtalan mámorába mélyed.

Csak ha a nap tűzsugara letűnnek az arab hegyek mögött, lép a menyasszony völgyéne s átábra, s a „zagruta“ ujjongatása a sátor belsejéből hirdeti az új házaspár boldogságát.

(Folyt. következik.)

jött ki. Már néhány nap óta nagy izgatottságot vettek észre a grófon.

A gőzhajózás beszüntetése. A Dunagőzhajózási társaság igazgatósága tudatja: Az előhaladott évszak miatt az árufelvétel a dunai állomásokon decz. hó 27-én, a személyes pedig december 30-án be lett szüntetve. Utolsó személymenet Budapestről Mohácsra december 29-én, Mohácsról Budapestre decz. 30-án volt. Az áru- és személyforgalom a Száván további intézkedésig fentartatik.

Baleset. Danitz Béla, székesfehérvári kir. tszéki elnök, Danitz helybeli ügyvéd öcsese, a napokban egy nagy vadászaton szerencsétlenül járt. Ugyanis egy vadásztúra ügyetlenség által arczán annyira megsérte, hogy a golyó az egyik arczfelén behatolva, az ellenkező oldalán jött ki. Mint értesülünk, a súlyos sebzés dacára, szerencsére életveszély nem forog fönn.

Irgalmasság. Kissé későn vették e sorokat: Az irgalmassági cselekedetnek szép jelét adták karácsonykor a Liebscher-féle nőtanintézet növendékei, az intézet vezetőjével karöltve. Karácsony előestéjén az intézet nagy termében gazdagon megrakott nagy karácsonyfa volt felállítva, míg egy hosszú terített asztalon tányérokban különféle gyümölcsök, azok mellett pedig részint új kelmedarabok és egész új ruhák, részint pedig viselt ruhaneműk, miket az intézet növendékei adtak össze. Az ünnepélyen az intézeti igazgató Mendlik apát-plébános, a tanítói kar, a szülők szép számmal és az egybehívott szegény koldus ruhátlan gyermekek, mintegy harminczan voltak jelen. Az ünnepélyt az intézeti növendékek egy alkalmi éneke nyitotta meg, mire Mendlik apát a növendékekhez és a jelenlevőkhöz megható, alkalomszerű beszédet tartott. A beszéd után ismét egy karácsonyi ének elzengésével kezdődött a növendékek által a ruha és az éledelel kiosztása, a szegény gyermekek megrakodva távoztak. Az ártatlan szívek részéről nyilvánított ezen irgalmassági cselekedet a jelenvölvökre mély hatást gyakorolt.

Új zenei tanfolyam. A „Pécsi Dalárda“ és „Zenegyűlés“ újévűl kezdve tanfolyamot nyit különféle hangszerek tanítására az elemi oktatástól kezdve külön s a haladók-kal külön. Oly olcsón, mint e tanfolyamon, lehetetlen más uton zenei ismereteket szert tenni: a kik nem tagjai az egyesületnek, havonként 3 frtot, a tagok pedig 2 frtot fizetnek gyermekükért. Ne maradjon egy szülő se távol, taníttassa gyermekét zenére, mely a szívmeveltségnek oly hatalmas tényezője, kiható talán az egész jövőre.

Sorozás. Az 1883. évben megtartandó sorozáshoz 294 első, 145 második és 134 harmadik korosztálya védőkötelen hivatott be.

Halalozás. Nagyszámú rokonság által kiadott gyászlap jelenti Herry József, pécsváradai gyógyszerésznek, élete 79-ik évében történt elhunytát. Béke legyen porain!

Érdekes. Hogy mennyi jövedelme van a kincstárnak a bélyeg- és jogilletékekből, következtethető abból, hogy a pécsi pénzügy igazgatóságnál december havában 93 ezer forint értékű bélyegjegy adatott ki.

Új posta. Somberken 1883. év január 1-től posta állomás van, melyhez Ráczgörsöny és Doboka községek tartoznak.

Ismét betörés. A betörések világát éljük, nincs nap, hogy betörés ne kellene regisztrálnunk. Csak legutóbb követtetett el ismét egy, mely merészlegre nézve páratlanul áll. Dr. Fürst Győző Mária utcai lakásába törtek be december hó 29-én, miáltal nevezett otthon a ludt. A tettesek reggel 4 óra felé az utcai ablakot 0 lisztből készített pép (ismét) segítségével zajtalanul benyomván, a szobába hatoltak s egy 200 frt értékű órát emeltek el lánczostul. Midőn zsákmányukkal visszavonultak, az alvó felébredt, de már későn, mert a tettesek megugrottak. A rendesen ismétlődő betörések

arra engednek következtetni, hogy egy szervezett bandával állunk szemben.

Elkobzott mértékek. A legutóbbi szombati hetivásár alkalmával, G u t t m a n n Isidor mérték kereskedőtől a rendőrkapitányság 11 db. bádogg-mértéket koboztatott el, mert nem voltak a szabályszerű hiteleségi bélyeggel ellátva.

Jótékonyág. A mohácsi takarékpénztár, mint a múlt években, ugy most is az ottani elemi iskolákba járó szegénysorsú, jó magaviseletű növendékek felruházása czéljából 100 forintot adományozott.

Gyilkos támadás. Német-Bolyból írják. Decz. hó 28-án este 8 óra felé borzasztó jelenetnek voltak tanúi Borjandon egy pörházban összegyűlt fonók. Közükült a helység éjjeli őre, K r e b s is. Legjavában folyt a beszélgetés, midőn egyszerre az ablakon át ejtett puskalövés felriasztá a jelenlevőket. Egy fölrikoltással földre rogyott az őr, homlokán és vállán súlyosan megsebesülve. A nagy ijedésben és zavarban sikerült a gyilkosnak észrevétlenül menekülni, minden eddigi nyomozás még sikernélküli. Krebs jelenleg még ugyan él, de balszeme szétzúratott, a másik sem menthető meg. Sebeiből vagy 8 darab vágott ölmot kihúztak. Az őr, ki ébersége és nagy szigora által sok ellent szerezett magának, gyanítja a tettest, annál is inkább, mivel házából kilépvén, észrevett az utcán egy egyént, ki ott ácsorgott, de mit sem sejtve belépett a szomszéd házába. Nemsokára történt a lövés.

Ideje. A rendőrség Vass biztos vezetésével december 31-én éjjel nagy razziaát tartott, mely alkalommal 20 kétes existenciájú csavargót fogtak be. Tegnap mind a husz eltoloncoltatott.

Az eszéki új vasúti hidon december hó 29-én reggel kezdték meg a terhelési próbát, a mi a sülyedés megállapításával együtt, késő estig tartott. A próba alkalmával kilencz 53 tonnás felszerelt mozdonyt és tíz, 14¹/₂ tonnás megterhelt lowry-t (szarkocsi) használtak. Ezek végül már 33 kilométer sebességgel robogtak végig a hidon. Maradandó sülyedés nem volt észlelhető. A rugalmas sülyedés az első és harmadik ívnél, a melyek 58 méter feszításvval bírnak, 2,3 milliméter volt, a középső ívnél pedig, melynek 74 méter a feszítávsága, 2,7 milliméter. A hid égetett téglából épített 4 oszlopon nyugszik, melyek kövel vannak beborítva. A vízben két oszlop van, a parton szintén kettő. Az oszlopok magassága az alappal együtt 13—30 méter, keresztmetszete pedig 44—51 négyszög méter. A vaszerkezet 500 tonna súlyjal bír és a magyar államvasutak gépgyára által készített. Az építés 430 napha került. Az egész költség 470,000 forint. A hidat átadták a forgalomnak, miután a terhelési próbát fényesen kiállotta és a füljáró töltés rendőrlileg bejáratott.

Távirat.

Budapest, január 2-án.

Gambetta Sylvester éjjelein, 5 percczel éjfél előtt meghalt; az orvosok már 10 óra-kor jelezték, hogy a katastropha rövid idő alatt be fog következni. Gambetta maga is érezte, hogy halálos órája közelg; beszélni csak nehezen tudott; egy pár gyenge mozdulatot tett, egy pár halk, alig érthető szóval bucsuzott barátaitól. „Még sok tenni valóm lett volna“, ezek voltak utolsó szavai.

Színház és művészet.

A csütörtökre hirdett Berg-féle bohózat „Milyenek a mai nők“ ismétlésével az igazgató ismét kudarcot vallott, az előadásról márdélutáni órákban lemondtak, azon egyszerű oknál fogva, mert egész napon át egyetlenegy jegy sem kelt el. Nem egy-

szér szólatunk már fel a gyakori s közvetlen egymásra következő ismétlések ellen; tettük pedig ezt leginkább az igazgatóság érdekében — noha feladatunk első sorban a közönség s az ügy érdekeit megóvni; — de az igazgató nem hajtott jóakaró szavainkra s így csak a saját kárán kénytelen okolni.

A „Gascognei nemes“ harmadszori előadása sem birt már elég vonzerővel s az előadásra csak kevés közönség jelent meg. Vasárnap, azaz Sylveszter-estére színre került „A pók“ című népszínmű, mely itt már évek előtt alig számbavehető csekély eredménynyel adatott. Meséje ép oly esetlen, mint minden valószínűség nélkülöz s ha az előadás nem oly kerekedett, mint a milyen volt, alig élvezhető, különösen ha elmaradnak a népszínműveket fűszerező dalok, a mint ez alkalommal — zene hiányában történt. Raktak ugyan az orchesterbe valami zongorát, mi elég komikusan vette ki magát, de azt sem igen koptatták.

A hétfői előadás ismét egészen telt ház előtt folyt le, pedig „Üdvöske“ ez alkalommal ötödyször került színre. Ugy látszik, az igazgató nagyon is önérdékét hajhászsa azáltal, hogy tanácsunkat követve, a vasár- és ünnepnapj szokásos népszínmű-előadásokat egy időre felfüggesztette s helyettök operetteket ad; de tekintve a czélt s a vasárnapj színházlátogató közönséget, tán lehetne felváltva egy-egy magyar drámát, a színügynek e már-már mostoha gyermekét, vagy más erkölcsnemesítő színművet adni. Tudunkkal a színművészetnek — a kenyérkereseten kívül van még más hivatása s feladata is.

A kiadott repertoir szerint — ha ugyan ismét meg nem változik — a mai napon előadásra kerül Kőszeghi szépenéjű 4 felvonásos operettje „A falu rózsája“, Fekete Ignác jutalmára. Fekete ur társulatunk egyik legképzettebb énekes, kit közönségünk, mint operáncseket, különösen a múlt évben tanult ismerni s becsülni s így csak kedves kötelességet teljesítünk, a mikor mai jutalmjátékát hálás közönségünk kiváló figyelmébe ajánljuk.

Seidl Károly, a „Pécsi Dalárda“ és „Zenegyűlet“ zenekarának új karnagya, Sylveszter estéjén mutatta be magát a pécsi közönségnek. A látvány ez: legelől a kottatartó; azután a karnagy, szemét soha le nem véve a papírról és integetve a hangjegyeknek a legnagyobb komolysággal, változatosság kedvéért egyszer a hegedű-vonóval, mászszor az ütenyebóttal, a hegedűt magát akként helyezve csipőjére, mint az ahöz értők tenni szokták; végül a zenekar, folyóosan figyelve egymásra, hogy baj ne legyen. A karnagy működése igen figyelemreméltó: egyik számban a secondból esipkedett két taktust a hegedűn, a másikban pedig nuance-irozott valamit, egy-két pillanatra, bizonyosan fontos okai lehetnek rá, melyeket azonban kitalálni s a karnagy hegedűjének czéljait megérteni nem volt képes senki. A pécsi zenekar előtt így állni, baj nélkül lehet, azt nem félti senki; de karnagyl pályáznak, zenekart vezetni vállalkozóknak, ezt tenni semmikép se szabad. Figyelmeztetjük a karnagy urat, hogy e nembeli képességét, ha bír ilyenével, mutassa ki lehetőleg gyorsan, vagy szerezz meg, de igen gyorsan, vagy különben helyet kell adnia — másnak. Ugy vagyunk információval, hogy esodákat irt Wagnerrel, Lisztrel, Richterrel való összeköttetéseiről a pályázat folyamán. Ezek valamelyikétől nem is tanulva, de közülök egyet csak látva is, okvetlenül más készült-segre tesz szert bárki, aki zenei produktiók vezetésére érez magában, ha nem is hivatást, hanem legalább kedvet. Erős munka vár a karnagy urra, hogy első bemutatójának deronté-ját feleldesse.

Levelezés.

Bécs, december végén 1882

Verőfényes napot vártam, hogy szét-nézhessek a bécsi Láthatáron s tapasztalatomról értesítem Önöket; mert a mult betekben válóságos londoni öngyilkos-ídő járt itt. De ma már tisztán lehet látni: mily pusztitást vittek végbe az utolsó reichsrath-ülések a politikus főkben s a karácsonyi vásár egynemely erszényben. Egyébiránt az a pusztítás mindkét irányban még folyton tart: a képviselők krisztkindlinek a hires ipartörvényt viszik haza választóiknak, de az oly kiadós, hogy jut belőle újví ajándéknak is; a családfo pedig még nem jött ki a sopánkodásból, míg a kereskedők dörszölik a kezöket. — Az urakházától sem lehet mai alkotásában sokat várni, s ha az ipartörvény keresztül megy, kisparosnak uj és szép feladat fog jutni: a helyett, hogy kenyerét keresse tisztességesen, az ipari kihágásokat fogja feljelentgetni. Miután pedig önéknél Magyarországon kedv mutatkozik arra, hogy hasonló intézkedéssel boldogítsa Önöket az országgyűlés, jó lenne tán bevárni, mi az üdvöséges tanulság ide át.

A háborus hírek, miket a börze veszmadarai jerszettek, nagyobbára koinolitiknaknak bizonyultak; de azért a hangulat itt nem valami épületes. Viszonyaink már a külföldet is érdekelní kezdik s a külföldi és pedig a mérsékeltébb sajtó nézetei open nincsenek sajtórendöröségünk inyére. Így az utóbbi napokban két estilapot azért fogaltak le, mert egy tulkonzervatív londoni újságezikk után azt állították, hogy az alsóbb népozstály a roppant magas fogyasztási- és házadó miatt a kétségesbeeséshez áll közel, míg a bürokracia csak önézeláit hajhászsa s hogy ezt is nyomja az az átok, miszerint folyton új sajnókurákat teremt. A rendőrigazgatóság szintőrszátálya azáltal, hogy ényomja a vélemény szabad nyilvánítását, bizonyára nem téríti jóra a hangulatot, hanem inkább maga segíti oda a hivatlan vészjósokat, hogy veszélyes hatalommá nőjék ki magukat.

A mi a társadalmi életet illeti, az elő-rehaladt évad több szerencsét hozott a színházakra, névszerint az „an den Wien“ színház a „Bettelstudenten“-nel oly darabot szerzett, mely bizonyosan megér százezer adást. De szüksége is volt rá Steiner igazgatónak, hogy Strauss János helyett, vagyis inkább ennek felesége helyett, más zeneköltőt szerezzon; szerencséjére nem messze kellett fáradsnia: ott volt közevten közelében saját karmestere, Millőcker, aki már többszörösen beigazolta zeneszerzői kitünő képességét. Ez operette szövege is, habár e nembn kissé komoly és Staudon „Fernande“-jára emlékeztet, az itteni viszonyokhoz képest szerencsésen van megválasztva; nem is szorul különben bizonyításra, hogy oly városban, mely lakosai közt két lengyel minisztert számlál, s a szindarabnak, mely lengyel földön játszik, különös érdeklődést kell keltenie. És hogy Millőcker lengyelei sok keringőt táncolnak, illetve énekelnek is, másrészt pedig egy mazúr-t lassu csárdás tempóban illesztett művébe: ez intézkedéssel a népeket — a színházban — sokkal inkább képes köntéketni, mint Taafé gróf és társai — a világ színpadán. A többi színház egyre ismételtet ócskaságokat és bukik velök (pl. a Carl-színház Leocq „Koziki“-jával) nagyokot.

Közgazdaság.

A spárga termesztés fontossága és a spárga üdöszet.

A spárgatermesztés egyike a zöldszégetermesztés azon ágának, melyre még mány távolról sincs annyi figyelem fordítva, mennyit az jóvedelmes voltánál fogva méltán megérdemelne.

Igen téves nézet az, hogy a spárga nagyobb való természetese csupán igen mély termőréteggel bíró talajban fizetné ki magát, mert igaz ugyan, hogy a spárgatermesztés a talajnak igen jó előkészítését, s több gondozást és figyelmet követel, mint több más zöldség, de azután az a reá fordított fáradságot bővebben meg is jutalmazza, hanem hogy azt csekélyebb mélységű termőréteggel bíró talajban megfelelő haszonnal lehet üzni, arra elég példát lehet főleg Belgiumban találni, hol sok helyen oly talajban üzik és pedig kiváló sikerrel a spárgatermesztést, hol egy fél méter mélységre ha leásnak, már felfakad a víz, és mégis oly spárgát nevelnek e talajon az ottani kertészek, mely bűmlatba éjt az emberek.

A spárga alá igaz, hogy a legkedvezőbbek a homokos, a könnyebb vegyületű talajok, de azért a kötöttebb talajokat is alkalmassá lehet tenni a spárgatermesztésre kellő művelés és trágyázás által, s hol a gazdának jó és olcsó trágya áll, főleg valamely nagy város közelében, rendelkezésére, és oly talaj, mint Budapest környékén, ott a spárgatermesztéssel bűmlatos jövedelmet lehetne előállítani.

A spárgatelep készítésénél az első és főteendő a talajnak 40—50 cm. mélységre való felásása és a felásás alkalmával trágyával való felkeverése s a talaj felső rétegének porrá érett trágyával, vagy föld vegytrágyával — kompost átkeverése, mely elkészítése mellett a telepnek, azután, ha évről-évre föld vegytrágyával, vagy porrá érett trágyával lesznek a növények feltöltve, az esetben 20—25 sőt 30 évig is biztosítva van a telep jövedelmezése. Epen azért azután, mert egy telep egyszer kellőleg elkészítve, beállítva, ily hosszú időre oly szép jövedelmet biztosít, megérdemli, hogy azt ugy készítsék el, a mint csak azt a legpontosabb előírás követeli.

Igaz, hogy a spárgatermesztés legjövendőbb valamely nagyobb város szomszédságában, de mivel a spárga vasuton is könnyen szállítható, megérdemli az a felkarolást nagy városától távolabb vidéken is. Franciaország Arntenul vidékén nagy kiterjedési területek vannak spárgával beültetve és e területek nagy jövedelmet látnak. Magyarországon tudunkkal nagyobb kiterjedési spárgatelep csupán gróf Zichy Ferencz fedemesi birtokán létezik, hol azt szintén az argenteuilli mód szerint művelik, s honnét ily argenteuilli spárgagyökereket megrendelni is lehet, mely megrendelésekhez rendszeren mellékelve szokott lenni az argenteuilli spárga művelési eljárás is, ábrákkal felvilágosítva, s oly világosan megmagyarázva, hogy azt mindenki megértheti.

S a spárga rendes természeténél még nagyobb jövedelmet hajt a spárga téli üdészeté, melynek többféle módja van. Először is oly spárgagyakokat, melyek már különben is kivénültek, épen a téli üdészet által lehet még egyszer szép jövedelmezésre készíteni. Az ily ágyak ősszel, mint rendszeren szokás, megtrágyáztatnak és felásatnak, mire azok körül egy fél méter mély és széles árktól ásatunk, s ezt lótrágyával, vagy más meleg termelőanyaggal taposztatjuk tele, magát a spárgagyakot azután egy rendes meleggyákkal vétejük körül, s ezt szintén friss lótrágyával rakatjuk körül, a meleggyá pedig deszkával s szalmatakarókkal lesz befűdve. Mintegy 2—3 hét múlva a spárgaágyak kerettel és lótrágyával való körülvétele után, az első spárgaszálak már mutatkozni fognak és hetenkint kétszer metszethetnek mindaddig, míg az ágy teljesen kimerült.

Az ily módon meghajtott spárgagyak azután tavaszra kihányatva vagy új gyökerekkel ültetethetnek be, vagy egyidőre más ezéla használatnak.

Mivel azonban az ily spárgaüdészet az időjárás szeszélyeinek igen ki van téve s a spárgagyak körül fogó árokban a trágya mihamar kihűl, egy másik eljárást

sokkal inkább lehet ajánlani. Ez a spárgának rendes meleggyakban való üdészeté. E célból egy meleggyakot készítenek a rendszeren szokott 60—75 centimeter lótrágya alapra, melynek melegsége, midőn bizonyos mérvben már alább szállott, az 5 centimeter vastag földréteggel lesz beborítva, mire abban a már készen tartott spárgatüvek nagy gondnal, de oly sűrűn belesznek ültetve, a mily sűrűn csak egy mástól azokat beültetni lehet. Különösen ügyelni kell az ültetésnél arra, hogy az egyes spárgatüvek gyökerei jól szétterítessenek, meg ne sértsenek, és elegendő porhanyó földbe kerüljenek.

A beültetés után jól meg kell ez ültetvényt öntözni s az egészet m. e. 20—25 centimeter vastagságu porhanyó földdel befedni, ekkor reá kell a meleggyakra rakni az üvegablakokat s ezeket deszka és szalmatakaróval fedetni. Mit, ha ily módon elkészítünk, biztosak lehetünk, hogy rövid időn mutatkozni fognak abban a legelső spárgaszálak.

December 6-án — írja egy kertész — készítettem a leirt módon el egy 4.20 meter hosszú és 2 meter széles meleggyakot oly módon, hogy alája felváltva egy réteg trágyát és egy réteg timarésert raktam alapul. December 13-án azután be lett az ültetve öreg, már kihasznált spárga-tüvekkel s január 1-jén már az első $\frac{1}{2}$ kilónyi spárgaszálak volt módomban arról lemeteszteni. S a metszés tartott márczius közepéig s egészben véve 15 kiló spárgaszálakat adtam el róla.

Miután a spárga-üdészetnél világosságra nincs szükség, ezen növény különösen alkalmas az üdészetre s felette könnyű annak üdészeté. A spárgaszálak lemetzésénél igen vigyázni kell, hogy a még utóbb kihajtandó szálak rügyei meg ne sértsenek. S ha hideg az idő, a levágott spárgaszálakat azonnal pokróczba kell göngyölni, mivel azok könnyen megfagynak. A spárga-ágy megöntözésére időközben ritkán van szükség, mivel le lévén az ágy folyvást takarva, a talaj a nedvességet jól visszatartja. „E—s.“

Szer a phylloxera ellen. G. Roy híres francia vegyész, a Dumas vegyész előktele alatt álló phylloxerapsztító bizottság valamennyi tagjához levelet intézett, melyben a phylloxera kiirtására kitűzött 300,000 frankot kéri, mivel neki sikerült azon eszközt felfedezni, mely a phylloxera terjedésének nemcsak hogy gátat vett, hanem teljesen ki is pusztítja. Kiváncsiak vagyunk rá, hogy mi az?

A szőlőgazdákra nézve ismét szomorú hírt kell regisztrálnunk. Nem elég, hogy a phylloxera már tényleg pusztít hazánkban, és hogy egy másik szőlőbetegség a penész gomba — peronospora viticola — szintén fenyeget: most ujabban egy hírrel lepik meg a bortermelő világot, és ez az, hogy Amerika, jelesen ennek egyik tája Kalifornia bortermelésével Európában is a versenyterre lépett. E jelenségről a „Borászati lapok“ a következő közleményt hozza: Hogy Kalifornia sok bortermel, azt mindenki tudja; de hogy e bor már Európába is behozatik, ezt kevesen tudják; pedig sajnos, ez ma már tény. Brémában Unkraut és fia cég mult hó 25-én „Stella“ nevű hajón San-Franciscóból 4000 hordó bort (4 120 liter) szállított Brémába, s alig 3—4 nap alatt el is adta. A borok közt volt fehér nehéz pécenybor, vörös bor és kétféle édes bor, melyek egyike „Tokaji“ névvel adatott el — hihetőleg azon ürgy alatt, hogy termelésére Tokaj-Hegyaljáról hoztatták a venyigéket. — Az áruk oly alacsonyak voltak, melyekkel mi alig fogunk versenyezhetni. Egy-egy barrique (120 liter) bor 20—28 márkán kelt el hordóval együtt, s az aszúrt, az u. n. tokajiert sem kértek többet 30—36 márkánál hordónként. Igaz, hogy a fehér borok közt voltak silány áruk is, de bármily silányak is legyenek azok, mi ily áron nem vagyunk képesek egy hektoliter bort Brémába szállítani.

Irodalom.

Megjelent az „Ország-Világ“ új alakban, heti kiadásban s ez a szám az első. Mindenekelőtt a kiadóközlőket kell kiemelni, a kik ugyanolyan árték többet adnak, s oly kiállásban nyújtják a kitűnő képeket, mely bármely külföldi képes lappal versenyez. Képel bűmlatos szépek, egytől egyik remek. Makart után az „Est“ és „Éj“ két kitűnő kép. „Bolog ujt évet.“ „Éjtli misére.“ „A gyujtogató“ mind bűmlessel bíró kép. A szerkesztés az ismert gondos kére vall s e számban oly nevekkel találkozunk, melyek az irodalomban első helyen állanak. Degré Alajos „Visszaemlékezéseiből“ ad egy igen érdekes epizódot, Frankenburg Adolf „Természettani humoroszekk“ czim-neműn kaczagató jóízű apróságot; Abrányi Emil „Köröszián“ja, e fiatal jeles költőnek tán egyik legszebb verse; Dandé-tól van egy csinos rajz gondos fordításban „Achille apó“ czimén; Tóth Sándor Greguss Ágostrol emlékezik meg melegen, s igaz vonásokkal mutatja be a legjelöltebb magyar aesthetikust. Kodolányi Antal „A vasárnapi munkaszünetről“ értekezik alaposan. A szám homlokát Zichy Jenő grf kitűnően sikerült arcképe díszíti, kinek életét és szereplését avatott toll kiválóan és nagy ismerettel jellemezte. Apró rovatú jelesek. Rejtvenyrovata kitűnő s ezental minden szava után egy értékes könyv (jeleleg Komócsy József „Szerlem könyve“) fog a megfőtt közt kirosoltatni, a mi igen helyes gondolat, mert egy részről a megfőtt sarkalja, más részről becses művet nyújt. Nem lehet eléggé melegen ajánlanunk e kitűnő képes lapot, melynek ára, dacára, hogy a lap megnagyobbult, marad a régi, nevezetesen: egész évre 10 frt, fél évre 4 frt, évnegyedre 2 frt 50 kr. Előfizethetni a kiadótulajdonosok Wilkens és Wajld kiadóhivatalában, Budapest, koronaherzeg-utca 3. szám.

Uj zeném. Táborosky és Parsch budapesti zene-működésében megjelent „Virágosréti“ magyar dal Thern Károly hírneves zongoraművészről, ajánlva Bigoni Lajos cs. kir. udvari dalművészek. A csinosan kiállított mű ára: 80 kr.

Közlekedés.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécscről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó. 28 p. délelőtt	8 óra 11 percz reggel
Pécscről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 percz reggel	10 óra 58 percz délelőtt.
5 óra 50 percz este.	10 óra 7 percz este.
Pécscről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 ó. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó. 20 p. reg., 5 ó. 36 p. d. u.
10 óra 34 percz este.	8 óra 47 percz este.

Nyiltter.

Weisz R.

Pécsett,

Széchenyi-ter a Jäger féle házban
ajánlja

kész női-ruharaktárát

a hol igen olcsó áron kaphatók:
ruhák, teljes öltönyök, nők, kis-
leányok részére, továbbá otthon-
kák, kötények és fehéreneműk.

Kepes Kálmán

Pécsett,

Széchenyi-ter, Zsolnay-féle házban, ajánlja díjazott ellátott, raktárát, melyben nagy választékban kaphatók mindentéle postzó-, selyem és gyapolt-ruhakelmék Longschawl-ok és kendők; továbbá Rumburgi-, Hollandi- és Creász ezéna-vásznak, asztal neműek, canafász és ágyterítők, valamint minden idényre mindennemű kész

női- köpenyek, bundák és otthonkák,
— 9 — (Jaquet.)

a legjutányosabb áron.

Kaphatók mindentéle pokrócz és futószo-
nyegek is.

E rovatban minden szó beiktatása : krba körül, hirdetések után, melyek a hirdető felnek külön lakezímével is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal, Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk ha a válasza szükséges póstabélyeg beküldetik.

Szántóföld mintegy 8 hold a pécsi határban, a szigeti országot alatt, a baresi vasut mentén, jutányos áron eladó. Bővebb értesítést a kiadó ad.

Csurgói hegyben egy jó karban levő 1000 □ öles szőlő előnyös feltételek mellett eladó. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Keresetük 3 gyermek mellé egy magyar nevelőnő, ki a gyermekkerti tanfolyamot végezte. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy ház jó karban levő szőlővel a havi boldogasszony-hegy oldalán, jutányosan megszerezhető.

Egy külön ház, vagy 8—10 szobából álló lakás bérebe vétetik. Közzelebbit a kiadóhivatalban.

H I R D E T É S E K.

A téli idényre!

Valódi Jam., Cuba és Brazíliai RUM

Chinai és Orosz THEA, Franciaia és Angol

THEASÜTEMÉNY.

Ugy **czukrot, kávé, déli gyümölcsöt és Liköröket** a legnagyobb mennyiségben ajánl

Cserei Antal,
Pesett, Lyceu m áttellenében.

25341. sz.
1882.

Árverési hirdetmény.

1. A pécsi kir. tszék közhírré teszi, hogy a bozsoki alapítványi uradalom végrehajthatónak, ifju Varga Ferencz végrehajtást szenvedett elleni 38 frt 29 kr. tőke, ennek s pedig 36 fr. 39 kr. után 1880. január 1-től 1 frt 90 kr. után pedig 1880. május 22. napjától számitandó 5 százalékos kamatai 4 frt 50 kr per, 6 frt 50 kr. végrehajtási és 4 frt 20 kr. végrehajtás folyamodási és 5 frt 30 kr. árverés folyamodási és követelések, valamint a még netán felmerülendő költségei kielégítésére a következő ingatlanok, u. m.:

2. A szabényi 127. sz. tjkvben foglalt A. I, 18—32. sorsz. alatt $\frac{3}{16}$ telek 718 frt. u. a. tjkvben foglalt 2223. hszsz. szőlő 19 frt. és u. a. tjkvben foglalt 2236 hszsz. szőlő 37 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett Szabény községében a községi házban 1883. évi január hó 30. napjának délelőtti 10 órájában megtartandó nyilvános árverésen szükség esetében a kikiáltási mint becsáron alól is eladatni fog.

3. Árverezni szándékozők tartoznak bánatpénzül az ingatlan kikiáltási, mint becsár 10 százalékat vagyis 71 frt 80 kr., 3 frt 70 kr. és 1 frt 90 krt készpénzben vagy óvadékképes érték-papirban a kiküldött kezébe letenni.

4. Vevő köteles a vételárt két egyenlő részletben, és pedig az első részt az árveréstől 1 hónap, a második részt a bánatpénz betudásával 2 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6 százalékos kamattal a pécsi kir. adóletét hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

A pécsi kir. tszék telekkönyvi hatóság 1882. december 1-én tartott üléséből

Perczel L.
kir. tszéki jegyző.

FELHIVÁS.

A „pécsi kölcsönös segélyző-egylet“ helybenhagyott alapszabályainak 6. és 36-ik §-ai értelmében 6-tól 6 évig tartó évtársulatokból alakulván, hogy a kitzított szép céljának megfelelőleg szakadatlanul fennállhasson, minden év kezdetével új évtársulatoknak alakulása szükséges.

Mint hogy azonban egy-egy évtársulat megalakulásához legalább 200 törzsbetét aláírása kívánatik, annál fogva a jövő évi társulat megalakulhatása végett a mai naptól kezdve az aláírási-ly a társulat helyiségeiben — Pécsset király- vagy fő utca 21. sz. alatt Blauhorn-féle házban — nyitva állandó

Mindazok tehát, kik az új társulatba belépni s az egylet közhasznú célját hozzájárulásukkal támogatni szándékoznak, ezzel tisztelettel felhivatnak, miszerint folyó év december 28-áig a kijelelt helyen 1 részlet 1 frt beiratási-díj letétele mellett nevüknek sajátkezűleg s kötelezőleg leendő beírása végett a délelőtti hivatalos órákban megjelenni sziveskedjenek, a hol kívánatra az alapszabályok is megkaphatók

A mint az alapszabályokban megkivánt 200 törzsbetét aláírva leendő, a t. cz. közönség a jövő évi új társulat megalakulásáról külön hirdetmény által fog értesítettetni.

Azok, kik az alapszabályszerű heti betételeket egyszerre akarják befizetni, ezt az igazgató választmány 1872. évi december 10-én kelt határozata szerint az év elején az 1 frt beiratási-díj letétele mellett egy részlet után 130 frttal az egész társulati hat évre megtehetik, e mellett mindazon jogokban és kedvezményekben részesülnek, melyek az alapszabályok értelmében a társulati tagokat megilletik.

Ha tekintetbe vétetik, mikép az eddigi tapasztalat szerint egy részlet után a társulati évek letétele a tagok körülbelől 200 frt osztalékot kapnak, s a mellett, hogy 156 frt helyett csak 130 frt tőkét fizetnek be, mégis mintegy 70 frt kamat nyereségben részesülnek; az előny mely az illetőkre, kik kész tőkével rendelkeznek, ezen módozatból hárul, bővebb magyarázatot nem szükséges.

Egyébként a számítás részletei iránt felvilágosítással kívánatra az igazgatóság készséggel szolgál.

Kelt Pécsset, 1882. évi november 13-án tartott igazgató tanácsi ülésből.

Sey László,
ig. elnök.

A „pécsi nemzeti casino-egyesület“ részvénybirtokosaihoz!

A pécsi casino-egyesület igazgató választmánya elhatározta, hogy minden részvénynek megfelelőleg egy-egy fél ivnyi (20 drb) évenként ápril hó 1-én lejáró, 2 frt 52 kr. értékű, új szelvényeket bocsát a részvénybirtokosok rendelkezésére.

Felkéretnek tehát ezennel mindazok, kiknek birtokában a pécsi nemzeti casino-egyesület részvényei vannak, hogy a birtokukban levő eredeti részvényeket, vagy esetleg az elveszett részvényeket pótló bírói megsemmisítési végzéseket, az egyesület pénztárnokánál, 1883. évi ápril hó folyamán mutassák be, s az új szelvényeket vegyék át. — azok pedig, kiknek részvényei elveszvé, jogaikat a törvény szabta módon mindeddig nem érvényesítették, felkéretnek hogy a megsemmisítési eljárást mielőbb megindítva, ennek folyamatban létét, esetleg eredményét, az egyesület választmányánál, 1885. évi ápril hó 1-ig igazolják, mert különben, míg egy-részt kamatok csakis a lejárt megfelelő szelvény beváltásával, — egyéb módon pedig egyáltalán nem fognak kifizettetni, másrészt az egyesület, az akár eredetben leendő bemutatás, akár bíróság történt megsemmisítés által 1885. évi ápril hó 1-ig kellőképp nem igazolandó részvényeket érvényteleneknek s ezeket illetőleg, fenti határidőn túl magát minden kötelezettségtől felmentetnek tekintendi.

Kelt Pécsen, a pécsi nemzeti casino-egyesület igazgató választmányának 1882. évi november 10-ik napján tartott üléséből.

Jeszenszky Ferencz, s. k.
egyesületi elnök.

Benyovszky Manó, s. k.
egyesületi jegyző.

FIGYELMEZTETÉS!

Minden utánzása a cs. kir. szab. biztosítási zárral ellátott karmantyuknak szigoruan büntettetik.

Ezen karmantyuk

csak kizárólag nálam kaphatók

és különösen koresolyázók részére nagyon ezélszerűek.

Zsebmetszés lehetetlen! Osztrák-Magyarország és Németországban szabadalmazva, nagy választék valódi fekete karmantyukban, 2 frttól felfelé. Továbbá nagy választék minden másnemű és alakban készült bel- és külföldi bőrökből, valamint fekete plüschből, karmantyukban és női sípkákban igen olcsó árakon. Különösen figyelmeztetünk a t. cz. bevőket, divatos otthonkák, női-köpenyek, bundákra, valamint nagy készletben levő ruhakelmékre, fekete és színes ternokelmékre, minden kelméhez kellő divatos diszitést, továbbá nagy választéku valódi vászon, caftass, ágy-terítők, szőnyegek, női- és férfineműekre.

Teljes menyasszonyi kelengyék.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

STRAUSZ ZSIGMOND,
Pécsen, Széchenyitér, a városház mellett.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Krausz Sándor és Társa,

Pécsen, Király-utca 10. sz. a, a boltivköz mellett ajánlja dusan és ujonnan felszerelt raktárát,

kalap, czipő és uridivat czikkeket,

a legelegánsabb alakban, a legjobb anyagból és a legnagyobb választékban lehető legolcsóbb árakon

férfi-fehérmeműből

álló nagy raktárunkat

nyakkendőket és kézelőket, esernyőket,

gummiköpenyegeket és kamasokat.

Tisztelettel

Krausz Sándor s Társa,

Pécsen, Király-utca 10. sz. a, a boltivköz mellett.

Megrendelések mérték után továbbá kijavítások úgy vidéki megrendelések is gyorsan teljesítetnek.

KREINER és KRAUSZ

Pécsen, Király-utca 2. sz. a. ajánlja dusan felszerelt raktárát

posztó, selyem, és gyapjuszövetkelméket,

valódi francia ternokat, női divatrukat továbbá minden legújabb divatu diszitéseket plüschből, bársonyt és himzett munkákat továbbá minden e szakmához tartozó árukat.

Különösen figyelmeztetjük t. cz. közönséget, vászon és asztalterítőkől álló nagy raktárunkra, a melyeket a legelső gyárakból mindig készletben tartjuk, mint valódi rumburgi vászont, lepedővászont, asztalkendők, és törülközők, senuírl és piquet Barchont, szőnyegek és terítők továbbá mindenféle női- és férfilingek, founpons, corsettek, valamint mindenféle női- és férfi nyakkendők — mindent

a legolcsóbb árakon

Mint hogy az idény már nagyon előrehaladt igen sok czikk, a mely különösen karácsonyi ajándékokra alkalmas, **leszállított ár on kaphatók.**

Tisztelettel
KREINER és KRAUSZ
Pécsen, Király-utca 3. sz. a.

Minták kívánatra ingyen küldetnek és vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek.